

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna

Str. Șaguna 8

Sibiu

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român

2 ex. (Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRĂȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Mitropolitul Andrei Șaguna

Cuvântarea

rostită de I. P. Sf. nostru Mitropolit NICOLAE la ședința festivă de comemorare a Mitropolitului Andrei Șaguna (30 Noembrie a. c.)

Acum doi ani, terminând serbarea în memoria Mitropolitului Andrei Șaguna, o numiam „vecernia” praznicului de întâi Decembrie; iar în anul trecut, numisem festivitatea voastră „utrenia” aceluiași praznic luminat.

Așteptam atunci ca după „vecernie” și „utrenie” să sosească fericita zi de obștească bucurie în care să săvârșim „liturghia” cea mare a redobândirii întregului Ardeal.

Bunul Dumnezeu a făcut să sosească și această „liturghie”. Dar ea n'a fost liturghia cea fără de sânge din Dumineci și sărbători, ci o liturghie împreună cu jertfele vitejilor fii ai Neamului nostru. Infrățind aceste jertfe cu șirul lung de mucenici cari umplu toată istoria noastră, „liturghia” de azi consfințește pentru totdeauna drepturile noastre imprescriptibile asupra pământului Transilvaniei.

Orice faptă mare, dragii mei, a fost împreună de când e lumea cu jertfe grele. Poporul no-

stru a știut să aducă astfel de jertfe, la toate cotiturile istoriei sale. Ele sunt chezașia cea mai sigură că nimeni pe acest pământ nu este în stare să încalce dreptul nostru și să înlăture binecuvântarea cu care Părintele luminilor caută din cer asupra acestor jertfe curate.

Cade-se să ne gândim, în aceste clipe de reculegere, la vitejii cari și-au vărsat sângele pentru desrobirea Ardealului. Cade-se de asemenea să pomenim ajutorul deosebit pe care marea Armată ru-sească ni l-a dat în această împrejurare. Cu gândul la tot ceea ce s'a lucrat minunat în aceste zile pentru eliberarea Ardealului, trebuie să făgăduim că de-acum încolo ne vom iubi din ce în ce mai mult pământul străbun și neamul nostru românesc, sârguindu-ne din toate puterile noastre să-l ajutăm întru împlinirea destinului său în lume.

Iubiți studenți teologi,

Mă bucur că sunteți cu privirile îndreptate și larg deschise spre marea problemă a reformelor sociale, și că vedeți posibilă o soluționare deplină și fericită a lor numai în lumina Evangheliei.

Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos n'a venit în lume ca să ne aducă o doctrină socială făurită după metode de laborator. Nu! El ne-a adus un ideal religios din plinătatea căruia se desprind raze ce cad și asupra problemelor sociale.

Voi, dragilor mei, vă pregătiți pentru altar și precum a spus profesorul vostru, părintele diacon Marcu, trebuie să știți să-l imitați pe Mitropolitul Șaguna; trebuie așa dar să fiți întâi de toate și mai presus de orice preoți ai lui Hristos și părinți iubitori ai poporului. În această îndoită calitate de slujitori ai altarelor și povățuitori ai obștei dreptcredincioase pe căile mântuirii sufletești și naționale, noi nu putem fi substituiți de nimeni.

Voi, viitorii preoți ai lui Hristos, veți sta ca mâine la stațiunea unde se produce și de unde se împarte puterea de viață a zilelor noastre în sânul neamului, prin credință și biserică.

Ați pomenit aici pe renumitul pedagog creștin Friedrich Wilhelm Förster, care trăiește astăzi în Anglia. Mi-am amintit atunci ce-a spus el despre problema socială și despre misiunea preotului. Slujitorii altarului să nu părăsească nici odată această stațiune de producere a energiei vieții, căci altfel viața își pierde puterea care o însuflețește. Inchipuiți-vă ce-ar fi — cam așa spune Förster — dacă cel ce se află la cârma motoarelor

Continuare în pagina 2-a

FOIȘOARA

O audiență la Regina Maria

de Mitropolit NICOLAE

Era în Noembrie 1918. Monarhia austro-ungară se afla pe cale de dispariție, iar poporul român din Transilvania se organiza febril pentru înfăptuirea marelui nostru vis național.

Consiliul național din Sibiu, în frunte cu veneratul lui președinte Andrei Bârseanu, hotărî, în înțelegere cu Consiliul național central din Arad, să trimită o misiune la guvernul român din Iași pentru a-l informa asupra mișcării poporului român din Transilvania și a-i cere să trimită cât mai în grabă armata română în acest ținut, pentru desăvârșirea cu un ceas mai de vreme

a unirii tuturor Românilor într'un singur Stat.

Cedând stăruințelor regretatului Andrei Bârseanu și ale prietenilor cu cari ne consultam, am primit să duc eu la îndeplinire acest act, care era împreună în împrejurările de atunci nu numai cu multă onoare, dar și cu mari dificultăți, din pricina nesiguranței drumului de parcurs. Eram atunci profesor la institutul teologic din Sibiu.

Cu o mașină cumpărată de Garda Națională din Sibiu dela trupele germane în retragere și însoțit de căpitanul din armata austro-ungară V. Precup, am făcut acest drum, presărat cu oarecari peripeții, peste Mediaș, Târgu-Murăș, Reghin, Bistrița, Dorna Vatra, Burdujeni, Pașcani, Iași, în zilele de 14—18 Noembrie.

Printre îndatoririle ce le aveam de împlinit pe lângă cercurile conducătoare din Iași, am considerat, firește, ca cea mai importantă, pe aceea de-a solicita o audiență Ma-

jestăților Lor Regelui Ferdinand și Reginei Maria pentru a le aduce omagiul de iubire al poporului român din Ardeal.

Regele Ferdinand ne-a primit în 20 Noembrie. Era mișcat până la lacrimi când ne-a văzut în calitatea noastră de soli ai Ardealului. Momentul era de-o însemnătate covârșitoare. Solii Ardealului despărțit veacuri dearândul din marea frăție liberă a neamului, se înfățișau înaintea Regelui României amintindu-i că drumurile, pentru armatele Sale, sunt deschise și tot poporul lui le așteaptă cu nerăbdare să vină cât mai neîntârziat.

Își amintea în acel moment Regele, căruia Dumnezeu i-a hărăzit fericirea să adune pe toți Români sub sceptrul Său, de toate luptele și jertfele generațiilor de Români, peste cari se adăugase într'o supremă pornire idealistă, moartea celor 800.000 de ostași ai Săi și suferințele Sale auguste, pentru a smulge destinului

realizarea celei mai mari necesități de viață a neamului nostru. Vedeam în acest moment că aceste jertfe își primesc incorporarea izbânzii. Vedeam visul devenind minune reală.

Acestea le exprimau în stilul potrivit cu duiosia și măreția clipei, mărgăritarele din ochii Regelui cu mare inimă de Român, în vreme ce asculta cuvintele prin cari încercam să talmăcesc focul dragostei care ardea în sufletul Ardealului pentru Împăratul pe care-l aștepta să coboare în sfârșit din basmele ireale pe plaiurile sale în fruntea oștilor cu grai românesc.

În 22 ne-a primit Regina Maria. Era, în costumul ei alb de soră de caritate, ca o arătare de har și de lumină mângăietoare din altă lume.

I-am talmăcit și Ei sentimentele poporului din Ardeal care-i poartă chipul în suflete, care o iubește de acolo din depărtare ca pe o mamă, așteptând-o în mijlocul său pentru a se răcori de toată obida încercată,

Cuvântarea

rostită de I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

unei uzine electrice ar părăsi stațiunea de distribuție a curentului ca să mână bunăoară o garnitură de tramvai. Uzina rămasă fără distribuitoru de curent ar mai funcționa câțva timp, apoi totul ar intra în besnă și aparatele mânate de energia electrică s'ar opri.

Așa este și cu cea mai mare putere de viață, care-i energia sufletească: ea s'ar stinge dacă cei chemați să o producă s'ar părăsi locul și s'ar apuca să aranjeze efectele acelei energii.

Am spus și repet că un neam trăiește mai presus de toate prin sufletul său. Câtă vreme acest suflet rămâne întreg, neamul acela este de nebiruit.

Voi, dragii mei, prin serbarea pe care ați organizat-o aici, v'ați luat un obligament: acela de a urma pilda lui Șaguna, care sufletul și l-a pus pentru turmă.

Faceți și voi la fel, în toate zilele vieții voastre. Puneți-vă sufletul pentru turma dreptcredincioasă și străduiți-vă fără preget să vă câștigați toate acele virtuți cari vă pot ușura misiunea ce veți avea de îndeplinit în lume.

Eu cred în adevărul Evangheliei și vă îndemn cu toată căldura inimii mele de părinte sufletesc al vostru să vă legați strâns de Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos și de sufletul neamului, care va fi scăpat în curând de grijile ce-l apasă. Cu răbdare și cu răvnă sfântă în munca ce aveți să depuneți mai târziu, voi veți putea să contribuiți la ușurarea și înlăturarea acelor griji.

În numele vostru, mulțumesc călduros Onoratei asistențe care a ținut să cinstească și în acest an prin prezența unui atât de mare număr de auditori, îndătinata voastră serbare de comemorare a nemuritorului Mitropolit Andreiu.

Domnul să vă binecuvinteze!

(După notele luate)

pentru a se mândri cu Ea, cu Regina lui. I-am exprimat omagiul pentru curajul și devotamentul cu care a suportat grelele încercări prin cari a trecut stând alături de marele Rege Ferdinand și de tot poporul în aceste timpuri de răscruce națională.

— „Da, ne răspunse Regina, am trecut prin suferințe grele. Însă ceea ce m'a durut mai mult au fost umilirile ce a trebuit să le îndur. Căci eu nu pot suporta umilirile...”

Și la cuvintele din urmă, am simțit glasul Reginei cum se umple de un accent apăsător de nobilă demnitate.

— „Tot poporul din Ardeal Vă încânjoară, Majestate, cu admirație și recunoștință pentru mângâierea și îmbărbătarea ce-ați împărtășit-o tuturor coborând în tranșee și apropiindu-Vă de căpătâiul răniților în spitale, ducând fiecareia cuvânt de alinare, fiind întregului neam ca un adevărat înger ocrotitor”.

Ședința festivă a studenților teologi

Joi 30 I. c., la praznicul de pomenire a sf. Apostol Andreiu cel întâi chemat, studenții Academiei teologice „Andreiane” au comemorat ca și în alți ani, printr'o ședință festivă, pe nemuritorul patron al Societății lor de lectură, Mitropolitul Andreiu baron de Șaguna.

Ședința a început la orele 16^{1/2} [4^{1/2} d. m.] și s'a desfășurat în sala de festivități a Prefecturii județului. Pe peretele principal, împodobit cu o bogată ghirlandă de brad, străjuia portretul în ulei al pururea pomenitului „preot deșteptării noastre, semnelor vremii profet”.

Tot ce are mai de seamă orașul nostru, a ținut să participe la această serbare. Din selecta și bogata asistență reținem pe:

I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, P. Sf. Sa Episcopul Vasile al Maramurășului, dl Dr. Ioan P. Papp, primpreședintele Curții de Apel, dl Prof. Dr. Alexandru Borza, rectorul Universității Daciei Superioare, dl General de Divizie Băldescu Radu, comandantul-secund al unei M. U., dl General de Brigadă Lipovan Gheorghe, prefectul județului Sibiu, dl Dr. Sever Pop, primarul municipiului Sibiu, dl Dr. Gheorghe Preda vice-președintele „Astrei”, dnii Profesori universitari Dr. Ioan Lupaș, Dr. Iuliu Hațieganu, Dr. Onisifor Ghibu cu doamna, ș. a., dl Ștefan Meteș, directorul Arhivelor Statului, Dna Sofia Șt. Meteș, președinta regionalei ardelenae a Societății ortodoxe naționale a femeilor române, Păr. Prof. Pompei Onofrei, din partea Bisericii unite, dl Prof. Ion Sandu, directorul Școlii normale de băieți „A. Șaguna”, dra Prof. Maria Iuga, directoara Școlii normale de fete „A. Șaguna”, dl Colonel C. Marinescu, comandantul unei școli de subofițeri de Infanterie, ș. a.

Programul a început cu imnul „La Mormântul Marelui Andreiu”, de D. Cunțan, pe versuri de Zaharie Boiu.

Cuvântul festiv a fost rostit de Păr. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu, președintele de onoare al societății de lectură „A. Șaguna”. Textul lui îl reproducem în acest număr al ziarului nostru.

După „Imn religios” de D. Bortnianski, studentul teolog din anul IV Munteanu Eugeniu, președintele activ al societății, și-a rostit îndătinata disertație, având subiectul: „Creștinismul și problemele sociale”.

Au urmat apoi trei recitări — „Filă din Acaftist” de Zorica Lațcu [declamată de studentul C. Rădulescu din anul II], „Plec spre casă” de Iustin Ilieșiu [decl. de stud. Cosma Gheorghe din anul I] și „Spovedanie” de I. V. Spiridon, [decl. de stud. Popa Iancu din anul IV, vice-președintele societății] — alternate cu următoarele coruri: „Sfânta zi de libertate” de T. Popovici, „Cu noi este Dumnezeu” de Nicolae Oancea, și „Ardealul” de Petru Gherman.

Recitățile și corurile, ca și disertația zilei, au cules aplauze entuziaste.

Păr. Prof. Gheorghe Șoima, dirijorul corului, a organizat și de astă dată din studenții teologi și elevi de-ai școlii normale de băieți „A. Șaguna” un ansamblu omogen și disciplinat, vădind toată măsura talentului său.

Serbarea s'a încheiat cu un cuvânt de îndemn adresat studenților teologi de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. Il publicăm, după însemnările noastre, în fruntea ziarului.

Asistent

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

Ne-am dat seama și mai mult ce rol covârșitor a împlinit această providențială Regină în acțiunea de mari încordări și strădanii cari au dus neamul românesc la întregirea sa.

Dumnezeu să-I răsplătească devotamentul cu care s'a așezat în slujba cauzei celei mai mari a neamului românesc și ardoarea cu care a luptat și suferit pentru înfăptuirea ei.

Epoca în care s'a desfășurat acest efort, cu rezultatul lui fericit, va rămânea în istorie indiscutabil împletită cu numele și cu duhul Reginei Maria.

Mitropolit NICOLAE

CONVOACARE

Comitetul Școlar al liceului „Gheorghe Lazăr” din Sibiu, convoacă adunarea generală pe data de 10 Decembrie 1944, orele 11 a. m. la liceul Comercial de băieți.

În caz că nu se va întruni numărul regulamentar de membri, a doua adunare va avea loc la data de 17 Decembrie 1944, în același loc și la aceeași oră.

Z i u a UNIRII

Sibiu 1 — Alipirea Ardealului la Patria-Mamă, săvârșită în Alba-Iulia la 1 Decembrie 1918, a fost prăznuită în orașul nostru printr'o Doxologie oficiată la Catedrala mitropolitană de către I. P. Sf. Mitropolitul nostru Nicolae, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

I. P. Sf. Sa a rostit cu acest prilej o rugăciune ocazională.

O companie militară, cu muzică și drapel, a dat onorul și a defilat. Dl General de Divizie Stavrescu Gheorghe, comandantul unei M. U., a vorbit trupei.

Au participat capii autorităților civile și militare, precum și o delegație de ofițeri sovietici.

Danii pentru „Telegraful Român”

În scopul asigurării apariției zilnice a „Telegrafului Român”, s'au mai primit la administrația ziarului și alte danii, din cari semnalăm următoarele:

Oficiile parohiale din Gușterița, Bratei, Poiana-Mărului, Moeciul de jos, Sibiu Int., I. Vulcan-Brașov, Biertan, Meșiaș, Rîșca, Daneș, Sebeș-Alba, Brașov (Scheiu, Cetate, Stupini), Ocna Sibiului (de sus), Sibiu-Cetate, Brașov-Tocile, Apoldul de jos, Jina și Poiana Sibiului, au contribuit fiecare cu câte 12.000 Lei.

Le mulțumim cordial.

Administrația

„TELEGRAFULUI ROMÂN”

Comemorarea lui N. Bălcescu

București 2 — Astăzi la ora 18, Societatea Scriitorilor Români organizează la posturile noastre de radio o emisiune închinată lui Nicolae Bălcescu. Vor lua cuvântul dl Prof. Gh. Vlădescu-Răcoasa, ministrul minorităților și dl N. D. Cocea.

Devotament

Studenților mei

Sculptorul italian Antonio Canova are o lucrare a cărei copie fotografică circulă îndeobște sub numele Devotamentul.

Îmi plac creațiile artistice, mai ales dacă-i vorba de-o poezie ca „Luceafărul” lui Eminescu (— lască nu-mi pot imagina altă bijuterie a genului care să egaleze aromele melancoliei ei geniale —), de-o compoziție muzicală ca uvertura la Egmond sau Simfonia a treia („Eroica” lui Beethoven). Ascultându-le, parcă te simți înăbușit de-un prîsos de simțire.

Copia „Devotamentului” lui Canova, indiferent de calitățile ei artistice, mă cutremură ori de câte ori îi privesc liniile ferme. La vederea ei, simt înflorindu-mi în suflet înflorările unei bucurii pe care criticii de artă o numesc, mi se pare, „emoție estetică”. Îi rog să mă ierte dacă n'am brodit-o. Mă simt îndeajuns de respectuos față de priceperea specialiștilor ca să evit orice conflict cu ei pe un tărâm care le este familiar.

E atâta grație, atâta inepuizabilă frumusețe în „Devotamentul” lui Canova. E o sculptură grea de semnificație etică. Dalta a fost și de astă dată mai elocventă

ȘAGUNA

— Cuvânt rostit la ședința comemorativă din 30 Nov. a. c. —

Mitropolitul Andreiu Șaguna ține de specia rară a oamenilor cercetați de suflarea geniului. Aprecierile de cari s'a împărțit el din partea contemporanilor și a generațiilor succesore, sunt demne de dimensiunile neobicinuite ale puternicei sale personalități. Ca toți uriașii cari depășesc vremea lor, răsbatând în spuma legendei, Mitropolitul Șaguna este revendicat cu egală stăruință de istoria mai tuturor sectoarelor vieții de obște a Românilor ardeleni. Și nici prin gând nu ne trece să tăgăduim cumva că nu le-ar aparține tutu- rora, ca unul carele s'a făcut într'adevăr tuturor toate, ca pe toți să-i ridice la altitudinea îndrăzne- țelor sale năzuinți de înălțare a Neamului.

Mitropolitul Șaguna a fost căr- turar și om de cultură, luptător na- ționalist, diplomat iscusit, bărbat politic „din creștet până'n tălpi” — cum l-a definit, ocazional, Mihai Eminescu. Cu mijloacele sumare și anevoioase de informație, disponi- bile pe-acea vreme, un colaborator al cunoscutului periodic francez „Revue des Deux Mondes”, putea totuși să scrie despre el că este „șeful politic necontestat al rasei românești din Transilvania” [L. Buloz]. Se mai știe și aceea că nu odată a fost considerat „principele neincoronat al Ardealului”.

Toate acestea sunt bune și a- devărate. Noi le auzim cu înfiorată bucurie și le împărțim cu tresă- riri de mândrie.

Dar Șaguna a fost înainte de toate — și mai presus de orice — preot. „De-o sută de ori de m'aș naște, tot preot m'aș face” — a mărturisit marele mitropolit, chib- zuind cândva pe'ndelete asupra providențialei misiuni pe care ge- niul său pur și ajutorul lui Dum-

nezeu i-au rânduit costisitoare fa- voare de-a o îndeplini în mijlocul poporului român de dincoace de munți.

A găsit aici, când ni l-a trimis Cerul ocărnuitor, o „dieceză nu- măroasă, dar de multe și felurite fatalități sguduită” — cum însuși spunea. „Religia răsăriteană era luată la goană ca o erezie, sau bațjocorită ca o sumă de credințe băbești”. A vrut să îndrepteze toate întocmirile strâmbe ale unui trecut întunecat. Greutățile pe cari le-a întâmpinat, au fost demne de nebi- ruita sa energie. Cuvântarea pe care a rostit-o în catedrala din Car- loviș, când a fost hirotonit întru arhieru, o dovedește cu prisosință: „Cea mai mare parte a norocirii mele pururea în osteneală mi-a fost și îmi va fi; și așa, cea mai mare bucurie mi-a fost a învinge piede- cile, și aceasta și în viitor îmi va fi” — spunea atunci. Tot acolo și-a formulat în cuvinte de foc progra- mul întregii sale vieți: „Pe ro- mâni ardeleni din adâncul lor somn să-i deștept și cu voia către tot ce e adevărat, plăcut și bun să-i trag”.

Strădaniile sale ulterioare au fost îndreptate exclusiv în această mântuitoare direcție. A isbutit pe deplin. A isbutit fiindcă a iubit po- porul și i-a hărăzit o preoțime lu- minată, zeloasă, pătrunsă de în- semnătatea chemării sale. Pentru pregătirea ei teologică, duhovni- cească și pastorală, și-a cheltuit cei mai frumoși ani ai vieții. În deplin acord cu sfântul Grigorie Teologul, pe care-l citează de predilecție, Mitropolitul Șaguna era convins că: „să știe preotul cum i se cade a păstori și a îndrepta cu scop bun turma încredințată lui, este în- vățătura tuturor învățăturilor și măestria cea mai înaltă”.

Nebiruita sa vrere de-a așeza

în fruntea satelor noastre preoți destoinici, cu credință tare și însu- fleșiți de zel apostolic, a purces din concepția dreaptă ce o avea des- pre misiunea de neîmlocuit pe care o îndeplinește Biserica în viața ple- nară a Neamului românesc. „Noi, Românii de religia răsăriteană — scria Șaguna în prefața Compe- diului său de Drept canonic [1868] — în părțile acestea, unde din ve- chime trăim cu alte națiuni favo- rizate pânăcum bisericește și po- liticește în paguba Bisericii și na- ționii noastre, — avem să mulță- mim numai așezămintelor Bisericii și națiunii noastre răsăritene, că ne-am putut susține limba noastră maternă și prin ea naționalitatea noastră” [p. 15].

Biserica noastră — cum ac- centuează mereu I. P. Sf. Mitro- polit Nicolae — a fost totdeauna *Biserica a poporului*. Legătura or- ganică dintre cler și obștea drept- credincioasă, identitatea de simță- minte și de țeluri dintre păstor și turmă, a fost chezașia permanen- ței noastre pe aceste plaiuri, ro- mânești din veci și pentru veci de veci. Mitropolitul Șaguna a încu- rajat-o din toate puterile, a apro- fundat-o și a statornicit-o pentru deapururi, realizând în propria sa persoană idealul preotului de lege răsăriteană, aplecat cu înțelegere și cu iubire asupra neajunsurilor păstoriiților săi. În primăvara anu- lui 1872 — un an mai târziu avea să pogoare în mormânt — el mă- turisia deputaților sinodali cari i-au prezentat în grup urările lor de grabnică însănătoșire, cele ce ur- mează:

„Scriitorii cei vechi ai bisericii numiau pe episcopi miri ai bise- ricii; eu zic însă că *episcopul e mire al poporului credincios*. Pre- cum caracterul mirelui este cre- dința către mireasa sa, așa trebuie să fie și al episcopului către po- por. Dară de aici urmează că și poporul trebuie să fie cu aceeași credință către episcopul său”.

Aceasta a fost ideea sa con-

decât suplețea grațului omenesc. Un tânăr într'aripat, frumos ca anticul zeu al soa- relui, cu dreapta prefăcută 'n căpătâi, își odihnește tâmpla aprinsă de vâpăile vâr- stei pe spinarea puternică a unui leu docil.

Ce splendidă împerechere de vigoare și elan în repaos, de putere și farmec juvenil, de siguranță și avânt răsbatător.

— Nu mi-aș mai putea imagina alt- fel această virtute uitată decât cum au văzut-o ochii de artist ai lui Canova, când a însuflețit-o într'un bloc inform de mar- moră albă!

Aveam vreo șaisprezece ani când gândeam astfel. Tocmai isprăvisem liceul. Eram, așa dar, în plină vârstă de înflăcărări juvenile. Amintirea lor ne este tutu- rora nespuse de dragă, mai ales că pe mă- sură ce trece vremea, corecturile pe cari te simți îndemnat să le operezi în urzeala lor de spumă sunt tot mai frecvente.

Astăzi, ca și atunci, copia splen- didei sculpturi a lui Canova îmi dă fiori de nedescris. Dar judecata pe care am articulat-o despre ea la șaisprezece ani, nu mai concordă cu cea de acum: și-a tem- perat caracterul exclusivist al formulării ei inițiale.

M'am înscris, după aceea, la Teologie. Când am intrat în internatul teologic din

B., directorul lui, un distins profesor uni- versitar care a învățat cândva și pe băn- cile înaltei noastre școale, mi-a incredințat — ca și celorlalți colegi ai mei — darul de neuitat al unui exemplar din Noul Testament, îndatorându-mă în conștiință să nu mă despart de el cât voi trăi.

Il păstrez și-acum. Solemnele lui scoarțe de pânză neagră sunt astăzi ferfe- niță, iar din filele sale dislocate de uzura cotidiană ușor s'ar putea reconstitui in- ventarul nenumăratelor cerneluri și cre- ioane colorate cari constituiau o adevă- rată avuție pentru pupitrul meu studen- țesc [costându-mă cheltueli pe cari le fac și acum cu mână largă, ca aceea a unui risipitor].

Lectura acestei sfinte cărți a schimbat multe în gospodăria sufletului meu, în pre- ferințele destul de sever ierarhizate ale gândirii liceanului de odinioară. Aflesem de-acolo că Iisus îi iubește pe tineri și primăverile fiului văduvei din Nain, între- rupte brutal de-o moarte pretimpurie, simțiam că sunt și primăverile vârstei celor de-o seamă cu mine; numai inter- venția fiului lui Dumnezeu le poate reda prospețimea ghiocelului care-și scoate căp- șorul alb din straiul argintat al nămeților iernii.

Am luat parte apoi, tot pe vremea aceea, la un congres studențesc care s'a desfășurat în Sibiu. Nu mai rețin nimic altceva din programul lui decât o sfântă Liturghie, neprogramată nicăeri. Spațioasa noastră Catedrală mitropolitană era plină până la refuz de norod tânăru. De pe estrada din mijlocul ei — unde noi dia- conii citim Apostolul și sf. Evanghelie — înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului a vorbit cam un ceas despre Iisus și tânărul cel avut. Adică *despre noi în fața lui Iisus*. Cursurile savante de Exe- geză a Evangheliilor, pe care le-am audiat după aceea din obligație și de voie bună, la câteva Facultăți de Teologie din țară și de peste hotare, judecate sub raportul efectului ce puteau să-l aibă asupra-mi — dar judecate obiectiv — nu mi-au oferit nimic nou. Predica aceea spusese totul: Când te întâlnești cu Iisus, sau rămâi nedeslipit de El toată viața, sau te des- prinzi de el întristat, muncit, răscolț până'n străfundurile ființei tale, cum a plecat tânărul cel avut. Și ntr'un caz și ntr'altul, ești câștigat.

Ceva mai târziu, am întâlnit în lumea Evangheliilor un tânăr care i s'a alăturat Mântuitorului ca să rămână cu El dea- pururi, *slujindu-l cu iubire*. Când Fiul lui

Invățătura zilei

Pâinea noastră cea de toate zilele
dăne-o nouă astăzi.

Luca 11, 4

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Duminică 3 Dec. — Pr. Sofronie
Luni 4 Dec. — † M. Varvara.

Serviciu

religios

În catedrala mitropolitană din Sibiu

In *Dumnești și Sărbători* dimineața la ora 8^{1/2}, *Utrenia*, în continuare la ora 9^{1/2} *Sfânta Liturghie*. La liturghie cântă „Corul catedralei”, sub condu- cerea profesorului Gheorghe Șoima.

Duminică, 3 Decembrie 1944, ser- vesc: Prot. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belea și prof. Dumitru Călugăr; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. *Predică: Prot. Mihail Neagu*. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4, *preotul Dr. Ioan Chioarlu* dela parohia Sibiu-Inferior.—

ducătoare de totdeauna — și a în- tregei preoțimi crescută în spiritul său.

Studenții Academiei noastre teologice „Andreiane” văd în Mi- tropolitul Șaguna „cea mai puter- nică întrupare a geniului creștin al poporului nostru” [Prof. Dr. Nicolae Bălan: Sus să avem inimile! Art. în „Revista Teologică” III, 1909, pag. 390]. Preamărindu-i virtuțile exemplare, cu gândurile aplecate pe lespedea sfințită dela Rășinari, ei se leagă și de astădată, în fața lui Dumnezeu și a umbrelor tute- lare ale străbunilor, să întruchipeze idealul preoțesc șagunian, deven- ind tot atâția părinți iubitori ai poporului — și să apere moște- nirea restauratorului Mitropoliei ardeleni cu toată ardoarea sufle- telor lor.

Primiți-le făgăduința cu bucu- ria cu care V'o fac!

GRIGORIE T. MARCU

Dumnezeu spânzura între doi tâlhari pe crucea împlântată în pământul sterp al culmii Căpătâni, Răstignitul pe care ni- menia nu l-a vădit de nici un păcat, ace- stui tânăr i-a incredințat spre ocrotire pe Maica Lui și-a noastră apărătoare Doamnă.

Ne spun vechile izvoade ale isto- riei bisericești că'n preajma anului 100 al erei noastre, cetățenii metropolei Asiei Mici puteau să vadă în fiecare zi, când se revărsau zorile și aurora împurpura obrazul cerului, un grup de tineri creștini cari duceau pe brațe, la biserică, trupul uscat al unui moșneag falnic la chip. Se mai zice și aceea că peste ochii lui căzu- seră de mult obloanele deprimantului in- tunec în care se scufundă orbii. Celor ce se aproptau de scaunul lui din bise- rica efeseană ca să-i cerșească în genunchi binecuvântarea paternă și o vorbă bună, moșneagul despre care umbla vorba că moartea îl uitase le spunea doar atât:

— Copilașii mei, iubiți-vă unul pre altul!

Întrebat fiind de ce repetă invariabil acest îndemn, sfântul bătrân care șade acum pe unul din jețurile orânduite în fața tronului dumnezeesc, nu zăbovia să răspundă:

— Pentru că sunt poruncite de Dom- nul, și chiar dacă faceți numai atât, ajunge.

Răscumpărare Nemulțumiri în Bavaria

Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru Nicolae și-a răscumpărat felicitările de ziua numelui, dăruind suma de 20.000 Lei la colecta pentru Ardeal și Moldova.

Indătinata recepție din anii trecuți nu va avea loc la Sf. Nicolae nici de astă dată.

Cum se continuă

Germanii se trudesă să trimită întăriri nouă în Ungaria, în nădejdea să poată continua luptele pe pământ străin, ferindu-și, cât se poate, țara proprie, de focul atacurilor. Cu toate acestea, trupele nemțești jăfuesc toate orașele și satele ungurești pe unde trec, — așa declară ofițerii unguri, căzuți prizonieri ai trupelor sovietice.

In Muntenegru

Comunicat dat de forțele Marelui Tito vestesc, că mii de soldați nemți, încercuți în Muntenegru, sânt amenințați cu nimicire, fără putință de scăpare.

Noul ambasador american la Roma

Washington 2 — Președintele Roosevelt a numit ambasador al USA la Roma pe dl Alexander Clark.

Sporirea producției de cărbuni

București 2 — Dl Gh. Gheorghiu-Dej, ministrul comunicațiilor, a făcut o vizită în regiunea minieră a văii Jiului. Dsa a conferit cu inginerii, tehnicienii și muncitorii dela minele de cărbuni, luând măsuri pentru sporirea producției.

Parcă mă roade la inimă să adaog: „căci făcând astfel, ați făcut totul”!

Dintre frunții Noului Testament, numai Prea Sfânta Fecioară de Dumnezeu Născătoarea l-a întrecut în această privință. Predica ei e mai lapidară decât a oricăruia dintre propovăduitorii biblici: „Faceți ceea ce vă va spune El (Hristos)” — atâta învățătură a date Ea oamenilor (Ioan 2, 5).

Blândul moșneag efesean se limita la esență: Iisus a zis că iubirea de Dumnezeu și de deapropoale este *porunca poruncilor*; ea înglobează toată legea și proorocii. Iubirea este un simțământ esențialmente fără măsură; e puterea supremă care stăpânește lumea creată și-apoi restaurată în grația lui Dumnezeu din iubire. Dumnezeu însuși e iubire — iată ce citim pe fiecare pagină a celor cinci cărți care constituiesc lăsământul scripturist al sfântului cu plete albite de vreme din renumita „lumen Asiae”. Vorbește despre ea în răpiri de gând uluitoare. Dacă Pavel n'ar fi scris că „iubirea nu se trece nici odată”, în împărătescul imn pe care-l cântă dragostei creștine în cele treisprezece versete ale capitolului al treisprezecelea din Epistola întâia către Corinteni, Apostolul neamurilor trebuia să treacă pe la școala

Moscova 2 — Un subofițer prizonier a declarat că în Bavaria, una din fortărețele hitlerismului, populația se agită. Noaptea, apar pe ziduri manifeste cari indeamnă la revoltă împotriva naziștilor. Unul din șefii politici locali a declarat că se leapădă de național-socialism, fiindcă nu vrea să fie spânzurat cu ceilalți conducători naziști.

Război pierdut

Ungurii, luați prizonieri de armatele noastre, își dau seama că Ungaria a pierdut războiul, și încep tot mai des să protesteze împotriva continuării luptelor alături de nemți. Numeroși dezertori unguri trec în rândurile armatei roșii, spunând că s'au săturat și de războiu, și de nemții cari îi teroriizează.

Colaborarea economică anglo-americană

Washington 2 — S'a anunțat oficial că în temeiul legii pentru împrumut și inchiriere, Anglia va continua să primească materiale din USA și după terminarea războiului din Europa. Infrângerea Germaniei trebuie să fie urmată de infrângerea Japoniei.

Confirmarea dlui Stettinius

Washington 2 — Cum era de așteptat, Senatul american a confirmat numirea dlui Eduard Stettinius junior în funcțiunea de ministru de externe al USA.

sfântului din Efes, ca să învețe dela el acest adevăr.

El l-a trăit intens, ca nimeni pe lume. Cândva noroadele palestinene îl numiau „ucenicul pe care-l iubea Iisus”, iar la Cina cea de taină fruntea sa senină se odihni pe pieptul Mântuitorului.

Despre tânărul cel avut, autorul Evangheliei a doua spune că-i fu drag lui Iisus. Și atunci, ce simțăminte trebuie să fi nutrit Fiul lui Dumnezeu față de Ioan, această odraslă a tunetului, cum îl poreclise Hristos? Episodul petrecut sub crucea de pe Golgota arată îndeajuns că o astfel de întrebare e de prisos; ucenicul căruia Mântuitorul îi hărăzise favoarea de-a fi scut de ocrotire Maicii Sale, era însăși intruchiparea devotamentului. Trebuia să fie, căci Hristos-Dumnezeu nu putea să se înșele. Privirea Lui străbate și taințele celor mai complicate inimi.

Am zăbovit nu de mult — a nu știu câta oară — în fața popularei icoane a Cinei celei de taină. Alegerea o făcusem cu ani înainte; tânărul care-și razimă obrazul de heruvim pe pieptul Mântuitorului, nu suferă comparație cu marmora însuflețită de genul lui Antonio Canova. În pleoapele lui viorii am descoperit a doua oară devotamentul. Acesta: devotament care transfigurează.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 1 Decembrie 1944:

La Est de Budapesta, trupele române au respins mai multe contra-atacuri germano-maghiare, date cu sprijin de blindate.

În munții Bück trupele noastre au cucerit mai multe poziții importante.

În Nord-Vestul Transilvaniei, unitățile române și unitățile sovietice au continuat înaintarea.

Frontul din Est

Londra 2 — În Cehoslovacia, trupele rusești au trecut râul Moldava și au cucerit localitatea Trebisol.

În Ungaria trupele rusești au înaintat 60 Km. peste Dunăre.

Frontul din Vest

Londra 2 — Forțele aliate înaintează spre Düren. Ele au atins râul Saar pe o lungime de 12 Km. Nu se confirmă știrea că Saarunion a fost ocupat.

În Italia luptele continuă în regiunea Faienza. Trecătoarea Brenner a fost făcută inutilizabilă timp de o lună, din cauza atacurilor date de aliați.

Frontul din Sud

Londra 2 — Forțele marelui Tito au cucerit un câmp fortificat în Austria.

În insula Creta, forțele de guerrilla grecești au curățit aproape în întregime terenul de cei 10.000 de nemți care formau garnizoana germană, împingând resturile lor în Nord-Estul insulei. Portul Heracleon a fost eliberat.

„Pentru că-l întemeiat pe iubirea despre care Pavel spune că nu se trece nici odată (vezi I Corinteni 13,8); iar Ioan, că din Dumnezeu porcede.

Devotamentul face parte din cununa nevestejită a simțămintelor pe cari nu greșim numindu-le *cerești*. Consider că-i cel mai pur dintre toate.

Când e împletit cu iubire — și numai atunci.

E un simțământ pe care-l nutrim și față de oameni. Dar nu l-am învățat dela oameni. Răvnim, însă, că-l vedem căpătând trup în ei. Ni s'a dat, doar, spre preamărirea noastră.

Se poate întâmpla — vai! nu numai uneori — ca în această viață să nu fie recunoscut totdeauna. Pentru vederea lui trebuie să ai ochi decât cei ce se scurg după împurpuratele arătări ale unor simțăminte de circumstanță. Devotamentul se isbește de atari învățoseri și colțuroasa lor nepăsare îi rănesc inima; dar el nu cade — și nu scade — nici odată.

Ochiul lui Dumnezeu îl vede, însă, totdeauna, chiar de-ar purta zrențe de cerșetor. Și ochiul acesta nu uită.

Celor ce-l vădesc până întru sfârșit, li se gătește *cununa vieții* (Apocalipsă 2, 10).

Ce bine s'ar așterne pe fruntea ta, tinere!...

Activitatea aeriană

Londra 2 — Avioane de tip „Mosquit o” au atacat Karlsruhe, în Germania. În Duisbourg au fost aruncate Joi noaptea 2000 tone exzibil.

Activitatea maritimă

Londra 2 — Princesesa Elisabeta a lansat cel mai mare cuirasat din lume. Cuirasatul Missouri, al Statelor-Unite a fost considerat până acum drept cel mai puternic. Cuirasatul lansat de Marea Britanie, reprezentând ultima perfecțiune în această materie, va fi folosit la lupta contra Japoniei.

În cursul unui atac în apele Norvegiei, au fost scufundate 5 vase de aprovizionare germane. Patrioții danezi au scufundat 8 vase germane în portul Kopenhaga.

Arme și cărți pentru ostașii americani

New-York 2 — În cursul actualului războiu, Editura militară a USA a tipărit și distribuit gratuit ostașilor americani de pe toate fronturile peste 50 milioane volume. Cartea este tot atât de importantă pentru obținerea victoriei, ca și tunul și tancul, — precizează cercurile competente americane.

Pierderile enorme ale japonezilor

Washington 2 — În luptele din Extremul Orient, japonezii au pierdut de fiecare soldat american căzut, câte 13 soldați de-ai lor.

Palestina va fi redeschisă Evreilor

Washington 2 — Comisiunea de politică externă a Parlamentului american a anunțat că este hotărâtă să facă uz de bunele ei ofiții pentru ca Palestina să fie redeschisă Evreilor, ajungându-se cu timpul la crearea unui stat evreesc liber și democrat.

Criza de guvern din Italia se prelungește

Roma 2 — Dl Bonomi, pe care Principele Umberto l-a însărcinat cu formarea noului guvern întâmpină greutăți în îndeplinirea misiunii sale. Șeful comunist Togliatti și șeful social-democraților au respins ofertele dlui Bonomi.

Știi ce ai de făcut ca s'o agonisești; rămâi fidel până la moarte Celui ce singur a o da o poate.

Fii Cerului devotat!

1944, Noembrie 26

GRIGORIE T. MARCU